

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10So/86/2016
Identifikačné číslo spisu: 3016200384
Dátum vydania rozhodnutia: 29.11.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Hatalová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:3016200384.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Hatalovej, PhD. a členov senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Ing. Miroslava Gavalca, PhD. v právnej veci navrhovateľa: Ing. F. B., bytom O., zastúpeného advokátom JUDr. Jánom Váškom, AK so sídlom v Prievidzi, Podjavorinskej 3, proti odporkyňi: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o invalidný dôchodok, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 11.02.2016, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 15Sd/84/2016-26 zo dňa 24.10.2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č. k. 15Sd/84/2016-26 zo dňa 24. októbra 2016 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 11.02.2016, ktorým odporkyňa podľa § 73 a § 112 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z. z.“) zamietla žiadosť navrhovateľa o zvýšenie invalidného dôchodku zo dňa 30.11.2015. Krajský súd podľa § 2501 a nasledujúcich ustanovení O.s.p. preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie, ktoré jeho vydaniu predchádzalo v rozsahu a z dôvodov uvedených v opravnom prostriedku, vykonal prieskum oboznámením sa s návrhom navrhovateľa, napadnutým rozhodnutím odporkyne, posudkovým a dávkovým spisom, stanoviskom zástupkyne odporkyne a ostatným spisovým materiálom a dospel k záveru, že opravný prostriedok navrhovateľa nie je dôvodný.

Podľa názoru krajského súdu, vychádzajúc zo zisteného skutkového stavu v čase vydania napadnutého rozhodnutia, (ktorý je pre súd v zmysle § 250i ods. 1 O.s.p. rozhodujúci) postupu odporkyne, ktorý predchádzal vydaniu preskúmaného rozhodnutia a ani samotnému rozhodnutiu nemožno v zmysle námietok navrhovateľa vytýkať porušenie zákona odôvodňujúce jeho zrušenie. Napadnuté rozhodnutie zodpovedá zákonu. Odporkyňa ho vydala na podklade predložených a dostupných dôkazov. Napadnuté

rozhodnutie je zrozumiteľné, logické, v dostatočnom rozsahu odôvodnené a preto aj súdom preskúmateľné.

Námietky navrhovateľa neodôvodňujú nesprávnosť rozhodnutia v jeho dôchodkových nárokoch. Pokiaľ ide o námietku, že MPSVZČ mala byť vyššia a malo byť vykonané aj zvýšenie o 10 %, tu je potrebné poznamenať, že zákonodarca v diktii platného zákona určil spôsob jej ustálenia. V konkrétnom prípade je ochorenie navrhovateľa ustálené v posudkových záveroch, na ktoré súd v podrobnostiach poukazuje. K činnosti posudkového lekára sa poznamenáva, že každý posudkový lekár má atestáciu z odboru posudkovej služby a túto vykonáva v zmysle zákona. Na podklade výsledkov prieskumného konania súd dospel k záveru, že v posudzovanej veci prísluší posudkoví lekári dostatočne posúdili zdravotný stav navrhovateľa a v súčasnosti jeho zdravotný stav neodôvodňuje zmenu pre iný záver, než aký prijali posudkoví lekári. Navrhovateľ v konaní nepredložil žiaden dôkaz, ktorý by nasvedčoval inému rozsahu zdravotného poškodenia, ako bol v čase posudzovania jeho zdravotného stavu a rozhodovania odporkyňou ustálený. V súčasnosti bolo jeho rozhodujúce zdravotné postihnutie ohodnotené na hornej maximálne možnej % -tuálnej hranici miery poklesu podľa platnej prílohy č. 4 k zákonu.

Proti rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ včas odvolanie prostredníctvom svojho právneho zástupcu podľa § 205 ods. 2 písm. c/, d/ a f/ O.s.p. a navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil podľa § 220 O.s.p., zrušil rozhodnutie odporkyne a vec jej vrátil na ďalšie konanie. Zároveň požiadal o náhradu trov konania.

Podľa jeho názoru napadnuté rozhodnutie odporkyne je nepreskúmateľné, keďže nie je zrejmé, na základe akých úvah dospeli posudkoví lekári k názoru, že miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je u navrhovateľa 50 %. Zdravotný stav navrhovateľa sa zhoršuje, navrhovateľ je liečený v špičkových zdravotníckych zariadeniach a je nesporné, že u neho došlo k pridruženému ortopedickému ochoreniu, ktoré závažným spôsobom ovplyvňuje jeho pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Považuje za nesporné, že za základné zdravotné ochorenie hemofília ťažkého stupňa mala odporkyňa navrhovateľovi priznať pokles v rozsahu 60 - 80 % podľa Prílohy č. 4 k zákonu č. 461/2003 Z. z. kapitola II, pol. XI písm. c/ a miera poklesu mala byť zvýšená o 10 % za ortopedické ochorenie podľa § 71 ods. 8 uvedeného zákona.

Pokiaľ sa jedná o rozhodnutie odporkyne ide o blanketárne rozhodnutie vydané po neobjektívnom a zaujatom rozhodovaní o zdravotnom stave navrhovateľa.

Uviedol, že prvostupňový súd nebral do úvahy námietky navrhovateľa voči rozhodovaniu posudkových lekárov a nebral do úvahy ani fakt, že zdravotný stav navrhovateľa nebol posúdený odborným lekárom.

Ďalej uviedol, že súd celkom bezdôvodne vychádzal len z názorov posudkových lekárov a hodnotil ich dopĺňovania pôvodnej lekárskej správy pri posudzovaní jeho invalidity, čo je však neprípustné, pretože pre rozhodnutie súdu je dôležitý stav ku dňu posudzovania invalidity a z tohto treba vychádzať pri hodnotení nepreskúmateľnosti rozhodnutia. Navrhovateľ od začiatku namietal objektívnosť posudzovania jeho zdravotného stavu posudkovými lekármi, ktorí sú zamestnancami odporkyne, sú na nej finančne závislí, a preto je možné mať dôvodné pochybnosti o ich zaujatosti. Súd sa žiadnym spôsobom nevysporiadal s týmito námietkami a ani s lekáorskými správami, ktoré boli predložené, naopak ich absolútne ignoroval, čím došlo k zásadnému porušeniu nie len O.s.p., ale aj Ústavy SR, ktorá zaručuje navrhovateľovi právo na spravodlivý súdny proces.

Odporkyňa k podanému odvolaniu uviedla, že dôvody, ktoré navrhovateľ uvádza v odvolaní považuje za neopodstatnené. Posúdenie dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu a jeho následkov na schopnosť fyzickej osoby vykonávať zárobkovú činnosť vyžaduje odborné lekárske znalosti.

Vo veciach sociálneho poistenia je dokazovanie v tomto smere zverené podľa § 153 zákona č. 461/2003

Z. z. posudkovým lekárom sociálneho poistenia, a to tak na účely správneho, ako aj súdneho konania a preto námietka o neobjektívnosti posúdenia zdravotného stavu je nedôvodná.

Posudok posudkového lekára sociálneho poistenia je rovnocenným dôkazom znaleckému posudku a na základe úvahy súdu je vykonávané ďalšie dokazovanie, a preto námietky o neobjektívnosti rozhodnutia súdu nie sú dôvodné.

Navrhovateľ v odvolacom konaní neuviedol žiadne také nové skutočnosti, ktoré by spochybňovali úplnosť, objektivitu a presvedčivosť posudkov posudkových lekárov sociálneho poistenia zadovážených v tomto konaní a ktoré by prijatý záver v posudkoch posudkových lekárov sociálneho poistenia spochybnili alebo vyvrátili, len všeobecne namieta kompetentnosť posudkových lekárov.

Pokiaľ navrhovateľ žiadal o ďalšie vyšetrenia, odporkyňa poukazuje na povinnosť preukázať skutočnosti rozhodujúce na nárok na invalidný dôchodok v rámci dokazovania, kedy je účastník konania povinný navrhnuť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Námietky uvádzané navrhovateľom v odvolaní o neúplnom zistení jeho zdravotného stavu preto odporkyňa považuje za nedôvodné.

Pochybnosti navrhovateľa o tom, že jeho zdravotný stav nebol v konaní správne posúdený, považuje odporkyňa za neodôvodnené, vyvolané len jeho subjektívnym presvedčením, čo nie je dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v konaní.

Skutkové okolnosti týkajúce sa rozsahu zdravotného poškodenia navrhovateľa boli dostatočne ozrejmene príslušnými posudkovými lekármi sociálneho poistenia, sú z hľadiska skutkového úplné, dostatočne podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi, ako aj zdravotnou dokumentáciou, sú bez nejasností a vnútorných rozporov a vo svojich záveroch sa zhodujú. Nebol preto daný dôvod na ďalšie dokazovanie.

Navrhovateľ v konaní nepreukázal, že by jeho zdravotný stav bol zhoršený v rozsahu odôvodňujúcim určenie vyššej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, a preto mu nárok na zvýšenie sumy invalidného dôchodku nevznikol.

Navrhovateľ doručil najvyššiemu súdu podanie, v ktorom reagoval na vyjadrenie odporkyne a konštatoval, že odporkyňa v podstate stále opakuje tie isté skutočnosti a to, že posudkoví lekári sú odborníci vo všetkých oblastiach medicíny, hoci to nie je pravda a existujú stovky prípadov, keď je objektívne preukázané, že zdravotný stav posudzovaných občanov hodnotili nesprávne, čo môže znamenať buď ich neodbornosť alebo neobjektívnosť, teda úmyselné nesprávne hodnotenie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 O.s.p., napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo preskúmal bez pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a jednomyselne dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno vyhovieť.

Predmetom súdneho konania prvostupňového ako i odvolacieho bolo preskúmanie zákonosti rozhodnutia odporkyne zo dňa 11.02.2016 č. XXX XXX XXXX X, ktorým podľa § 73 a § 112 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z. z. bola navrhovateľovi zamietnutá žiadosť zo dňa 30.11.2015 o zvýšenie sumy invalidného dôchodku.

Nárok na invalidný dôchodok je podľa § 70 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. podmienený (okrem iného) invaliditou poistenca, teda tým, že poistenec pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou (§ 71 ods. 1 zákona), pričom miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je uvedená v prílohe č. 4 (§ 71 ods. 5 zákona).

Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobu nepriaznivého, zdravotného stavu a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí. Jednotlivé percentuálne miery poklesu

schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa nesčítavajú. Mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10 %, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť (§ 71 ods. 6 - 8 zákona).

Navrhovateľ vo svojom opravnom prostriedku, ktorým bol návrh na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne zo dňa 11.02.2016 č. XXX XXX XXXX X, doručený odporkyni dňa 09.03.2016 uviedol, že trpí hemofýliou typu A, ťažkého stupňa - s minimálnou zrážanlivosťou krvi. Toto vrodené krvácavé ochorenie je sprevádzané častým spontánnym a opakovaným krvácaním do svalov a kĺbov, najmä dolných končatín (prikladám záznamy o liečbe koncentrátom faktora VIII.) Krvácavé stavy sú veľmi bolestivé, spôsobujú znehybnenie kĺbov a v súčasnej dobe už aj degeneráciu cieľového kĺbu - pravého členku (prikladám ortopedické vyšetrenie + vyšetrenie MRI pravého členkového kĺbu). Moje ťažkosti spôsobené poškodením cieľového kĺbu sa prejavujú bolesťami počas zaťažovania kĺbu - pri chôdzi, ale aj stále častejšími bolesťami v kľudovom režime.

Na základe uvedeného žiadam odporkyňu o opätovné prehodnotenie zdravotného stavu a teda aj o prehodnotenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Z dávkového spisu odporkyne vyplýva, že podľa posudku posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Prievidza zo dňa 26.01.2016, ktorý bol vypracovaný na základe podanej žiadosti o zvýšenie invalidného dôchodku, je navrhovateľ naďalej invalidný podľa ustanovenia § 71 ods. 1 zákona s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 50 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. V uvedenom posudku, ktorý je neoddeliteľnou súčasťou napadnutého rozhodnutia odporkyne, posudkový lekár sociálneho poistenia odborne posúdil a vyhodnotil zdravotný stav navrhovateľa a zistené zdravotné postihnutie zaradil podľa Prílohy č. 4 k zákonu do príslušnej kapitoly.

Na základe opravného prostriedku bol zdravotný stav navrhovateľa opätovne posúdený posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočka Prievidza dňa 15.04.2016 a posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie dňa 11.05. 2014. Posudkoví lekári zhodne zotrvali na svojom posudku, že navrhovateľ je naďalej invalidný podľa ustanovenia § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 50 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Podľa § 219 ods. 2 OSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd konštatuje, že posudkoví lekári sociálneho poistenia v konaní predchádzajúcom vydaniu napadnutého rozhodnutia, ako aj v konaní o opravnom prostriedku na základe predložených odborných lekárskeho nálezov a vlastného vyšetrenia vyhodnotili, že navrhovateľ je naďalej invalidný podľa § 71 ods. 1 zákona s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 50 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Medzi závermi posudkov posudkových lekárov neboli zistené rozpory a o ich odbornej úrovni nemal súd dôvod pochybovať. Posudky sú logické a presvedčivo objasňujú závery o rozhodujúcom zdravotnom postihnutí a o určenej miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Odvolací súd zhodne s názorom odporkyne uvedeným vo vyjadrení k odvolaniu udáva, že navrhovateľ je povinný preukázať skutočnosť rozhodujúcu pre nárok na invalidný dôchodok v rámci dokazovania, kedy je účastník povinný navrhnuť dôkazy na podporu svojich tvrdení.

Zároveň odvolací súd udáva, že navrhovateľ v prípade zhoršeného zdravotného stavu môže opätovne požiadať odporkyňu o posúdenie zdravotného stavu za účelom priznania invalidity.

Z vyššie uvedených dôvodov aj odvolací súd považoval rozhodnutie odporkyne, ktoré bolo podľa jeho názoru náležite odôvodnené, za zákonné a preto rozsudok krajského súdu ako vecne správny podľa § 219 ods. 1,2 O.s.p. potvrdil.

S poukazom na ustanovenie § 492 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok postupoval odvolací súd v konaní podľa predpisov účinných do 30.06.2016 (zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok).

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo navrhovateľ v odvolacom konaní nebol úspešný a odporkyni náhrada trov nepatrí zo zákona.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.